

2015-10-23

Avdelningen för utbildning och arbetsmarknad
Tor Hatlevoll

Motion - 16 Regionalisera arbetsmarknadspolitiken

Beslut

Styrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motion 16 Regionalisera arbetsmarknadspolitiken.

Motionen

Kristina Jonäng, Cecilia Andersson, Gunilla Druve Jansson, samtliga (C), Västra Götaland, har i motion 16 föreslagit **att** SKL ska verka för att regionerna tar över ansvaret för samordningen av arbetsmarknadspolitiken, (nytt inriktningsmål under Bättre företagsklimat) samt **att** hemställa hos regeringen att den regionala nivån tar över ansvaret för samordning av arbetsmarknadspolitiken.

Styrelsen

Arbetsmarknadspolitiken är en viktig del av den nationella ekonomiska politiken och därmed anser Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) att ansvaret ska vara nationellt.

SKL har sedan år 2007 arbetat för en ny organisation av utförandet av arbetsmarknadspolitiken. Inför ett styrelsebeslut gjordes genomgångar av olika modeller som används i andra länder. I arbetet analyserades tre olika modeller kring temat; den brittiska där allt sammanfördes inom ramen för Job Centre plus och var i statlig regi, den danska där verksamheten samlades i kommunala Job Centre samt de norska NAV-kontoren som var en samorganisering av statlig- och kommunal regi.

I vårt arbete valde SKL att inte gå fram med någon särskild modell utan föreslog en försöksverksamhet med olika modeller runt om i landet. De förslag som SKL ansåg var av större relevans och intresse för Sverige var modeller där samtliga delar i det arbetsmarknadspolitiska arbetet fanns med, så som kommunernas socialtjänst, kommunernas arbetsmarknadsenheter, landstingen, försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Att en regionalisering av utförandet av arbetsmarknadspolitiken inte diskuterades beror på att utöver att erbjuda insatser inom arbetsmarknadspolitiken ingår att rusta individer så att de kan delta i olika insatser. Här har socialtjänsten och de kommunala arbetsmarknadsenheterna viktiga roller. Utöver detta är kopplingen till utbildningsväsendet viktigt genom att kommunerna har ett aktivitetsansvar för unga som inte arbetar eller studerar. Samtidigt med att arbetsgivarnas krav på kompetens ökar, blir vuxenutbildningen blir allt viktigare i del rustandet av individer. Många

kommuner har ett nära samarbete med lokalt näringsliv där det även finns kopplingar till utbildningssystemet.

Det finns dock ett stort behov att reformera delar av utförandet av arbetsmarknadspolitiken och under 2015 har regeringen startat ett arbete där kommuner och Arbetsförmedlingen ska intensifiera det lokala samarbetet. Som en del i detta arbete har regeringen inrättat Delegationen Unga till Arbete som ska bistå i att utöka det lokala samarbetet.

Den kommunala arbetsmarknadsverksamheten är omfattande och 2014 omsatte den 4,5 mdr kronor vilket bland annat innebar att cirka 4000 personer arbetade med drygt 100 000 arbetslösa personer in någon form av kommunal verksamhet.

Att regionerna ska ta över ansvaret för samordningen för arbetsmarknadspolitiken som en del i arbetet med *Bättre företagsklimat*, innebär att fokus hamnar på efterfrågesidan, dvs. företagets behov av arbetskraft. Det är en viktig aspekt och där har regionerna en viktig roll att fylla med kompetensplattformar och regionala utvecklingsplaner. Regionerna idag inte den kompetens, tillgång till de verktyg eller erfarenhet att arbeta med utbudssidan, d v s de arbetslösa. Idag klassificerar Arbetsförmedlingen att cirka 65 - 70 procent av de inskrivna som utsatta grupper. Det är personer som inte direkt är matchningsbara, utan är i behov av olika sociala-, medicinska- och arbetsmarknadsinsatser för att i framtiden kunna ta ett arbete.

Regioner och landsting har en viktig roll att fylla i detta arbete, men det finns idag starkare argument för att arbeta för de förslag om en gemensam ingång som SKL har drivit. Utifrån tidigare styrelsebeslut, arbetsmarknadspolitiken betydelse för den ekonomiska politiken samt de faktorer som är betydelsefulla för en framgångsrik arbetsmarknadspolitik, avslås förslaget om en regionalisering av arbetsmarknadspolitiken.

Regionalisera arbetsmarknadspolitiken

Sammanfattning

Den regionala nivån har idag flera uppdrag som rör arbetsmarknadspolitiken, t.ex. kompetensplattformarna, näringspolitiken samt via EUs strukturfonder. Regionerna har även ett ansvar för att utveckla samarbetet mellan näringsliv, universitet och högskolor.

För att arbetsmarknadspolitiken, som formellt är statlig, ska bli verksam bör den samordnas med övriga system. Inventering och utbildningsplanering följer väl övriga uppdrag inom det regionala utvecklingsuppdraget såsom t.ex. dialog med det regionala näringslivet om kompetensbehov. Därför bör samordningen av arbetsmarknadspolitiken överföras till regionerna för att den effektivt ska pareras med de behov som finns i arbetsmarknadsregionerna.

Bakgrund

Västra Götalandsregionen har sedan 2009 ett uppdrag från Regeringen att utforma en kompetensplattform. Syftet med uppdraget är att få bättre kunskap och översikt gällande utbud av utbildningar och behov av kompetens inom Västra Götaland, samt öka samverkan avseende kompetensförsörjning och utbildningsplanering. Men eftersom arbetsmarknadspolitiken är nationell, planeras den efter en annan logik än de behov som finns regionalt.

Bedömning

Den regionala nivån har redan idag flera uppdrag som berör arbetsmarknadspolitiken, särskilt inom de regionala kompetensplattformarna, näringspolitiken samt via EUs strukturfonder och tillväxtprogrammen.

Tidigare var arbetsmarknadsfrågor en marginell del av det regionala utvecklingsuppdraget. Men det blir allt mer uppenbart att arbetsgivare behöver hitta rätt kompetens för att bibehålla konkurrenskraften. Lägre arbetslöshet, bättre integration och matchning på arbetsmarknaden blir allt viktigare i regionernas utvecklingsarbete.

Västra Götalandsregionens har uppdrag att formulera kompetensplattformar för att kartlägga utbudet av utbildningar och behov av kompetens i länet. Det berör såväl utbildning som arbetsmarknad, men också näringslivet och det regionala utvecklingsuppdraget i ett längre perspektiv

Genom att utbildningsanordnare samverkar och genom att regionen nu samlat information och data om befintliga utbildningar finns en bättre översiktbild av vad som produceras, vilket gör det enklare att identifiera kompetensbrister och utbildningsbehov på lokal och regional nivå. Men eftersom arbetsmarknadspolitiken är nationell, planeras den efter en annan logik än de behov som finns regionalt.

För att arbetsmarknadsinsatserna ska bli verkningsfulla och möta det behov som finns, bör planeringen av insatserna regionaliseras så att de bättre anpassas till behoven i arbetsmarknadsregionerna. Det är först då som näringslivets behov av utbildad arbetskraft kan mötas på ett effektivt sätt.

Arbetsmarknadspolitiken bör därför samordnas med övriga system och regionerna ges ett större ansvar för att introducera program som kan möta behoven i regionalt och lokalt.

Inventering och utbildningsplanering följer väl övriga uppdrag inom det regionala utvecklingsuppdraget såsom t.ex. dialog med det regionala näringslivet om kompetensbehov. Därför bör samordningen av arbetsmarknadspolitiken överföras till regionerna för att den effektivt ska pareras med de behov som finns på den regionala arbetsmarknaden.

Yrkande

SKLs kongress föreslås besluta

att bifalla motionen,

att SKL ska verka för att regionerna tar över ansvaret för samordningen av arbetsmarknadspolitiken, (nytt inriktningsmål under Bättre företagsklimat)

att hemställa hos regeringen att den regionala nivån tar över ansvaret för samordning av arbetsmarknadspolitiken.

Kristina Jonäng (C), ombud för Västra Götaland

Cecilia Andersson (C), ombud för Västra Götaland

Gunilla Druve Jansson (C), ombud för Västra Götaland